

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

FIKİH

Neler Öğreneceğiz?

4. Hac
5. Kurban
6. Cihat

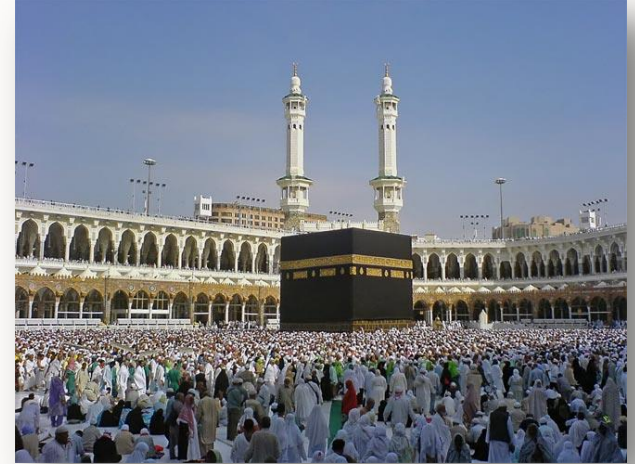
**Kâbe hakkında
neler
biliyorsunuz?**

4. Hac

4.1. Haccın Farzıyeti ve Önemi

- “Hac” kelimesi sözlükte; saygı duyulan büyük ve önemli bir şeye yönelmek, ziyaret etmek, bir yere gidip gelmek anlamlarına gelir.
- Terim olarak hac; imkânı olan Müslümanların ihrama girdikten sonra Zilhicce ayının 8-12. günlerinde Kâbe, Arafat, Müzdelife ve Mina’da belli dinî görevleri şart ve usulüne uygun olarak yerine getirmek suretiyle yaptıkları ibadettir.

- Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

“...Yolculuğuna gücü yetenlerin haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerinde bir hakkıdır...”

(Â-i İmrân suresi, 97. ayet.)

- Peygamberimiz (s.a.v.) hac için gerekli imkanlara sahip olan kişilerin bir an önce hac ibadetini yerine getirmesini istemiştir.
- Hac ibadeti hicretin 9. yılında farz kılınmış ve Peygamberimizin bir defa hac ibadetini yerine getirmiştir.
- Peygamberimiz (s.a.v.) vefatından önce yaptığı için bu hacca **veda haccı** denilmiştir.

Biliyor Musunuz?

- Ölüm, yaşlılık, devamlı hastalık gibi sebeplerden dolayı bizzat hacca gidemeyecek kimseler kendi yerlerine vekâleten birilerini gönderebilirler.
- Buna **bedel yolu** ile hac denir.
- Gönderen kimsenin üzerine farz olan hac borçları, bu yöntemle eda edilebilir.

- Hac ibadetini yerine getirme konusunda ihmalkâr davrananları Peygamberimiz çok ağır bir şekilde uyarmıştır:

“Bir kimse yiyecek, içecek ve binecek masraflarına sahip olup Beytullah’a gitmesi mümkün iken haccetmezse onun yahudi veya hristiyan olarak ölmesine hiçbir mâni yoktur!”

(Tirmizî, Hac, 3.)

Haccın Birey ve Topluma Kazandırdıkları

01 Fikir, duygu ve düşüncelerimizi zenginleştirir.

04 Kötü söz ve davranışlarda bulunmaktan alıkoyar.

02 Bol bol ibadet etmemizi sağlar.

05 Günahlarımızın affedilmesini sağlar.

03 Müslümanlar arasında sevgi ve kardeşlik bağlarını güçlendirir.

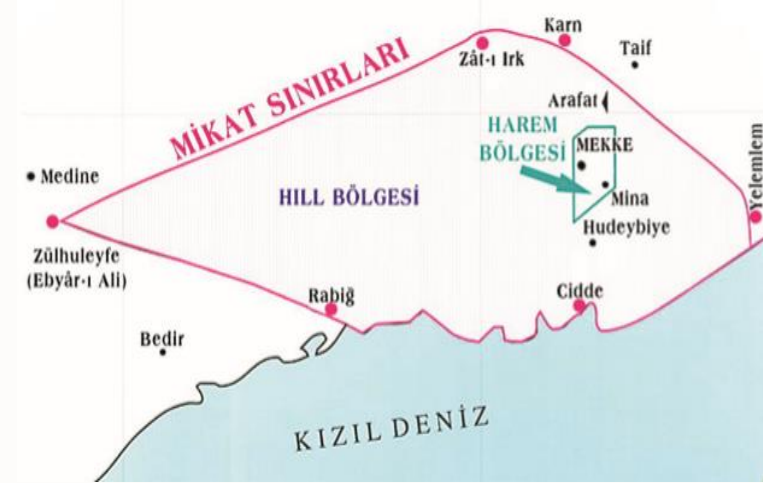
06 Manevi gelişimimizi artırır.

4.2. Hac ve Umreyle İlgili Kavram, Mekân ve Hükümler

➤ Mikat yerleri

- Hac ve umre yapmaya niyet edenlerin ihrama girdikleri yerlere **mikat** denir.
- Müslümanlar bu yerleri ihramsız olarak geçemezler.
- İki çeşit mikat yeri vardır. Bunlar; Hill bölgesi, Harem bölgesi

➤ Hill Bölgesi

- Mekke'nin dışında başka şehir veya ülkelerden hac ve umre ibadeti için gelenlerin ihramsız geçemeyecekleri bölgeye Hill denir.

➤ Harem Bölgesi

- Kâbe merkez olmak üzere Mekke şehrini içine alacak şekilde çevreleyen kutsal bölgeye denir.
- Bu bölgenin kendine has statüsü vardır: Otu koparılmaz, ağacı kesilmez, hayvanları avlanmaz. Gayrimüslimler bu alana giremezler.

➤ İhrama Girmek

- Haccın şartlarından biri ihramdır. **İhrama girmek**; hac ya da umre yapmaya niyet eden kişinin, başka zamanlarda işlemesi mubah olan bazı fiil ve davranışları, belirli bir süre kendisine haram kılması, yasaklamasıdır.
- Hac ve umre yapanların bazı davranışları kendilerine yasak etmeleri ve bu amaçla giydikleri kıyafete **ihram** denir.

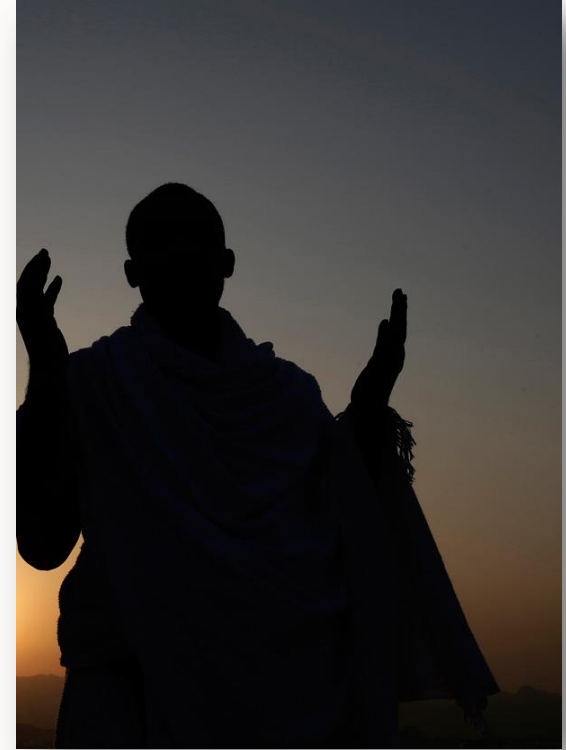

- Erkekler iki parça havlu veya benzer bir kumaştan yapılan dikişsiz sade bir kıyafete bürünür.
- Bu kumaşlardan belden aşağısına dolayarak örtülen parçasına **izâr**, belden yukarısını örtene de **ridâ** denir.
- Bu ikisinin dışında iç çamaşır, çorap, şapka, eldiven, topuk ve parmak kısımları kapalı ayakkabı vs. hiçbir kıyafet giyemezler. Topuk ve parmakları açık terlik, gözlük, saat, yüzük, kemer, para cüzdanı, şemsiye kullanabilirler.
- Hanımların sadece ihrama girmeye niyet etmeleri yeterlidir.

➤ Niyet

- Hac veya umre ibadeti için niyet etmek ihramın rükunlarındanndır.
- İhrama girdikten sonra umre veya hac için niyet edilir.

➤ Telbiye

- Hac veya umreye niyet ettikten sonra haccın bazı görevlerini yapıp bitirinceye kadar lebbeyk zikrini okumaya telbiye denir.
- Niyetten sonra telbiye zikrini okumak ihramın rükünlerindedir.

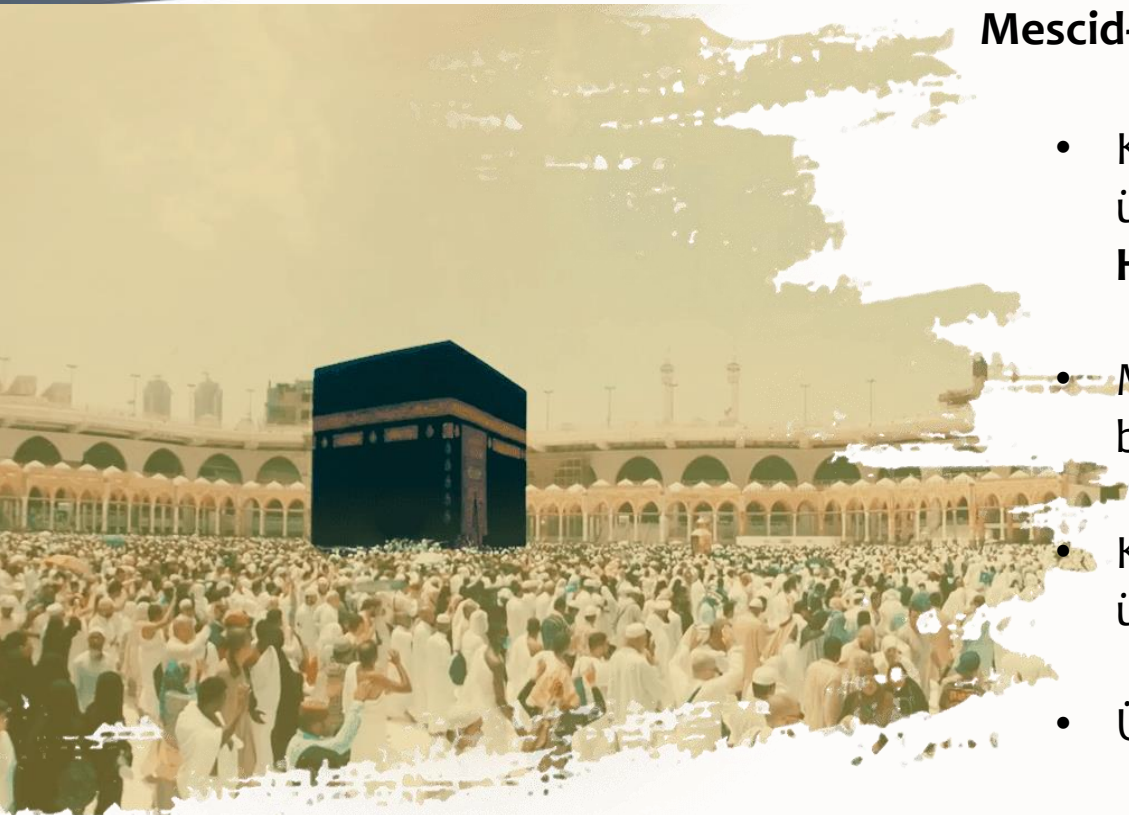
لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ
لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ
إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

➤ Hac Güzergahı

- Hac görevlerinin yapılacağı yerler Mescidi Haram'dan başlayarak, Mina, Müzdelife ve Arafat olmak üzere 20 km uzunlukta bir alandır.

Mescid-i Haram:

- Kâbe'nin çevresine geniş bir alan üzerine kurulmuş mescide, **Mescid-i Haram** denir.
- Mescid-i Haram'ın merkezinde Kâbe bulunur.
- Kâbe'nin etrafında tavaf için ayrılmış üstü açık alana metaf denilir.
- Üstü kapalı olan kısım mesciddir.

Kâbe (Beyti Atik):

- Müslümanların kıblesi olan Mescidi-Haram'ın tam ortasındaki binaya denir.
- Kâbe, bir ayet-i kerimede eski ev manasında **beyti atik** olarak da ifade edilmiştir.
- Yeryüzünde Allah'a adanan ilk mabettir.
- 145 m² alan üzerine kurulmuş taş bir binadır.

Hacerülesved:

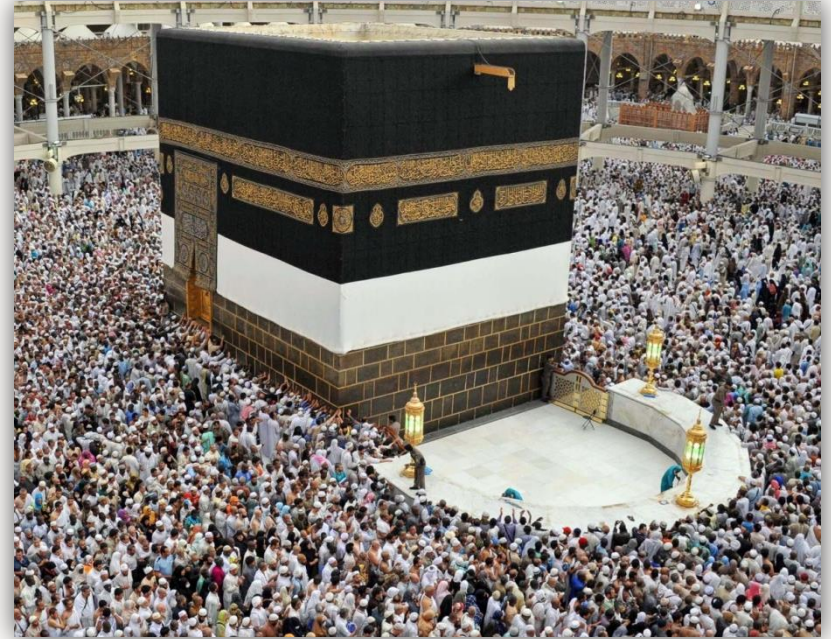
- Kâbe'nin doğu köşesinde tavafın başlangıç noktasını belirlemek amacıyla yerden 1,5 m. kadar yükseklikte bulunan özel bir muhafaza içinde yaklaşık 30 cm çapında ve yumurta biçimindeki siyaha yakın koyu kırmızı renkte kutsal bir taşır.
- Hz. İbrahim Kâbe'yi inşa ettikten sonra tavafın başlangıç noktasını belirlemek üzere bu taşı Ebû Kubeys dağından getirmiştir.

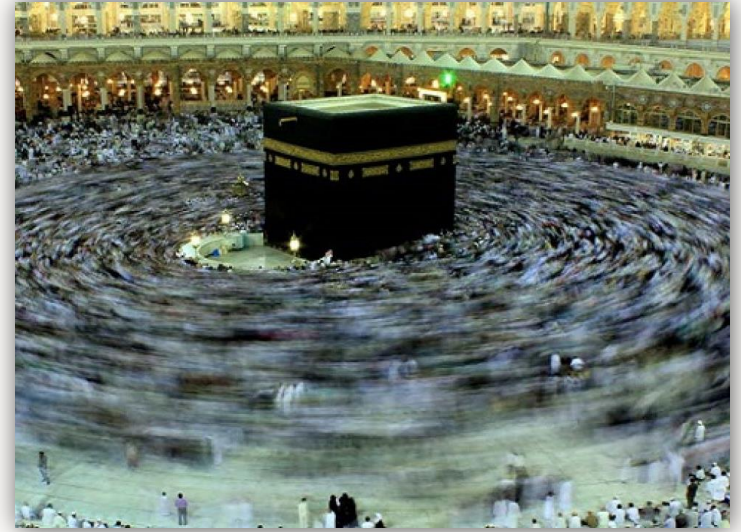
Hicri İsmâil (Hatim):

- Kâbe-i Muazzama'nın kuzey cephesinde yarım daire şeklinde bulunan bir sahanın ismidir.
- Hicri İsmail, 131 cm. yüksekliğinde ve yarım daire biçiminde bir duvarla çevrilidir.
- Burası Kâbe'nin içi sayılır.

Tavaf:

- Hacerülesved hizasından başlayarak Kâbe'nin etrafında yedi kez dönerek yapılan bir ibadettir.
- Her bir dönüşe şavt denir.
- Yedi şavt bir tavaf eder.
- Bu şavtların dördü farz, üçü vaciptir.
- Tavaf, hac ve umrenin farzlarındandır.

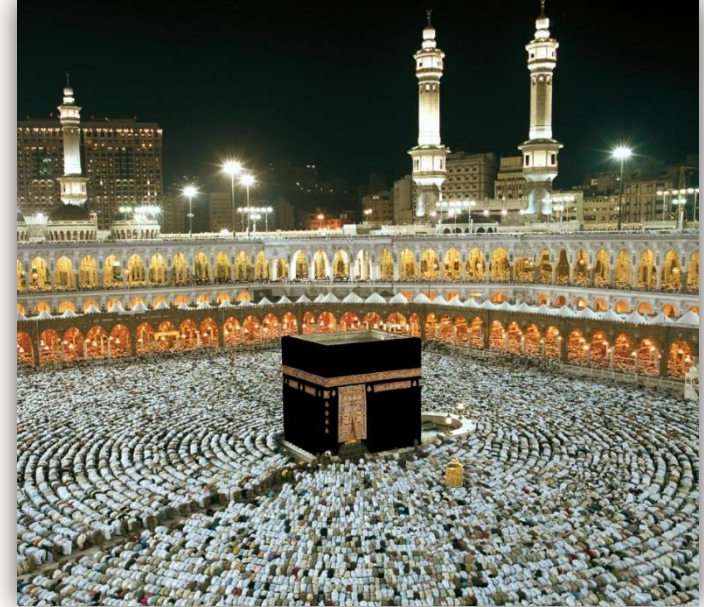
İstilam:

- Tavafa başlamadan önce Hacerülesved'i selamlamaya denir.
- Kâbe etrafındaki tavaf, Hacerülesved hizasından başlar.
- Hacerülesved'i selamlamak, ellerimizin içini Hacerülesved'e doğru kaldırmak suretiyle “Bismillahi Allahu Ekber” diyerek avuç içlerimizi öpmekle olur.

Kudüm Tavafı:

- Kâbe'ye ilk sefer gelenlerin yaptıkları tavaftır.
- İfrad ve Kıran haccı yapanların Mekke'ye gelince Kâbe'yi tavaf etmeleri sünnettir.
- Umrenin tavafı mutlaka ihramlı olarak yapılır.
- Kudüm tavafı da ihramlı olarak yapılır.

Ziyaret Tavafı (İfâda Tavafı):

- Haccın farz olan tavafıdır.
- Sadece ifrad haccının farz olan tavafı ihramlı olarak yapılır.
- Kıran ve temettü haccının farz olan tavafı ihramsız olarak yapılır.
- Çünkü bu tavafı; Mina'da şeytan taşlanması, kurban kesilmesi ve tıraş olup ihramdan çıkılmasından sonra yapılır.

Nafile Tavaf:

- Mekke’de bulunanların hac ve umre dışında yaptıkları tavaflara denir.
- Nafile tavaf yapmaya niyet edilerek yapılır ve bitince tavaf namazı kılınır.
- Bu tavaflar ihramsız olarak yapılır.
- Kişinin Mekke’yi terk etmeden önce yaptığı son tavafa ise **veda tavafı** denir.

Tavaf Namazı:

- Tavafın yedi şavtı bittiğinde iki rekât tavaf namazı kılmak vaciptir.
- Bu namazın tavaf bitiminde Makâmı İbrahim'de veya Haremi Şerif'in Beytullah'a yakın olan bir yerinde kılınması müstehaptır.
- Tavaf namazı, kerahet vaktine rastlıyorsa ertelenir ve uygun bir vakitte kılınır.

Makamı İbrahim:

- Kâbe'nin inşası sırasında Hz. İbrahim'in üzerine çıkıp duvar ördüğü ve üstünde insanları hacca davet ettiği kabul edilen taş veya onun bulunduğu yerdir.

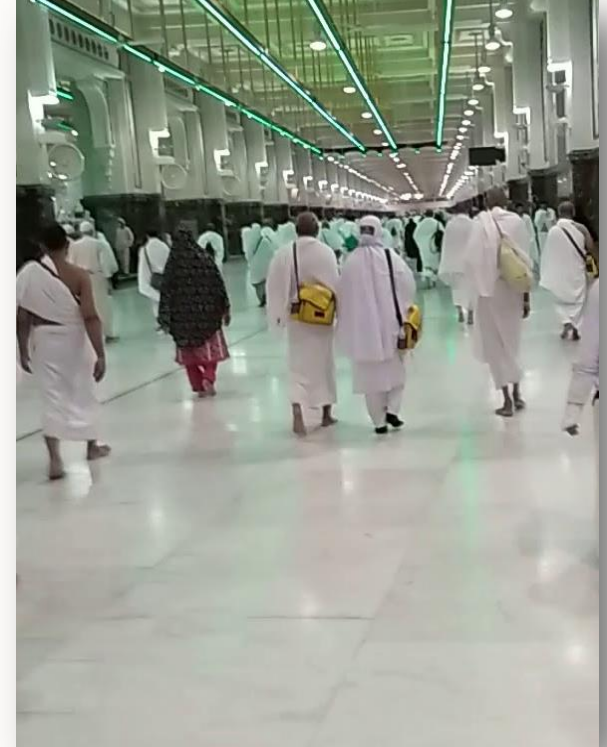
Safa ve Merve:

- Hz. Hacer, oğlu İsmail için Safa ile Merve arasında su aramıştı.
- Safa ile Merve arası yaklaşık 350 metre olup sa'y yapılan bu alana **mes'a** denir.

Sa'y:

- Safa ve Merve tepeleri arasında Safa'dan Merve'ye dört gidiş üç geliş şeklinde gidip gelmek şeklinde yapılan bir ibadettir.
- Sa'y, müstakil bir ibadet değildir. Sadece hac veya umrenin içinde yapılır.
- Safa tepesine yakın bir yerde iki yeşil sütunun bulunduğu yerde erkekler koşar adımlarla yürürler. Buna **hervele** denir.

Arafat ve Vakfesi:

- Kâbe'nin yaklaşık 25 km güney doğusunda ova şeklinde düz bir alandır.
- Arefe günü, zeval vaktinden bayram günü imsak vaktine kadar kısa bir süre Arafat'ta bulunmaya Arafat Vakfesi denir.
- Haccın farzlarındanındır.
- Öğle namazı vaktinden başlayıp güneş batıncaya kadar olan vakitte Arafat'ta vakfe için bulunmak ise vaciptir.

Müzdelife ve Vakfesi:

- Arafat ile Mina arasında Harem sınırları içindeki bir bölgenin adıdır.
- Müzdelife’de vakfe yapmak haccın vaciplerinden olup bayram gecesi, gece yarısından itibaren güneşin doğuşuna kadarki süre içerisinde yapılır.
- Bu süre içinde kısa bir an burada bulunan kimse vakfe görevini yerine getirmiş sayılır.

Mina:

- Müzdelife ile Mekke arasında Harem sınırları içinde bir bölgenin adıdır.
- Kurban Bayramı günleri olan Zilhicce 10, 11, 12 ve 13. günlerinde Mina'da; şeytan taşlama, kurban kesme ve tıraş olmak üzere yapılması gereken üç görev vardır.

Şeytan taşlamak (Remyi cimar):

- Haccın vaciplerinden olup Mina'da bulunan cemre denilen duvarlara taş atmak suretiyle yapılan bir ibadettir.
- Cemerât üç tanedir. Bunlar, Kâbe istikametindeki büyük cemre, hemen yanındaki orta cemre ve Müzdelife tarafındaki küçük cemredir.

Hac Kurbanı:

- Temettu ve kıran haccı yapanların, bayram günü hac kurbanı (hedy) kesmeleri vaciptir. Kurbanlar, Mina'da kesilir.

Tıraş olup ihramdan çıkmak:

- Bayramın birinci günü Mina'da yapılması gereken görevlerden birisi de tıraş olup ihramdan çıkmaktır.

Haccın Çeşitleri

Hükmü Yönünden

Farz Olan Hac

Vacip Olan Hac

Nafile Olan Hac

Yapılış Yönünden

İfrad Haccı

Kıran Haccı

Temettü Haccı

Yapılış Yönünden

Farz Olan Hac

Hac şartlarını taşıyan Müslümanların ömründe bir defa hac yapması farzdır.

Vacip Olan Hac

Başlamışken yarım bırakılan nafile haccın yeniden yapılması vaciptir.

Nafile Olan Hac

Farz haccı yerine getirmiş kişilerin bundan sonra yapacakları hac ibadeti nafile olur

Hükmü Yönünden

İfrad Haccı

Umresiz yapılan haktır. Yalnızca hac yapılırsa ifrad haccı yapılmış olur.

Kıran Haccı

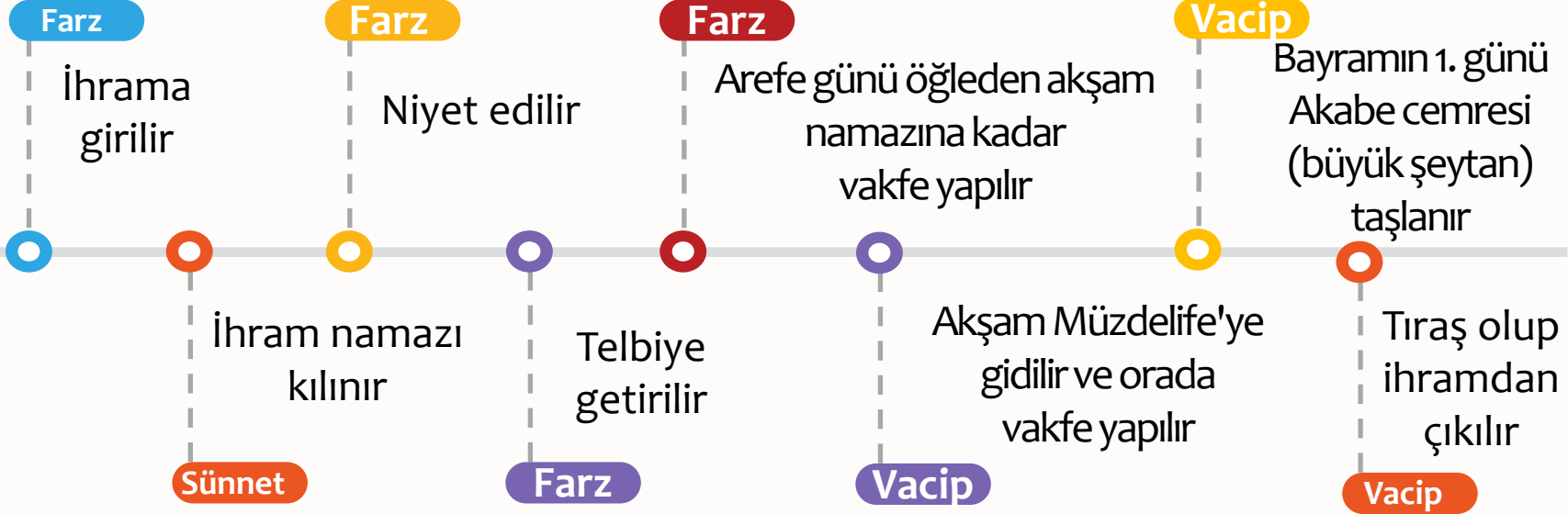
Bir ihramla hem umre hem hac yapmaya denir. Umre ve hac arasında ihramdan çıkılmaz.

Temettü Haccı

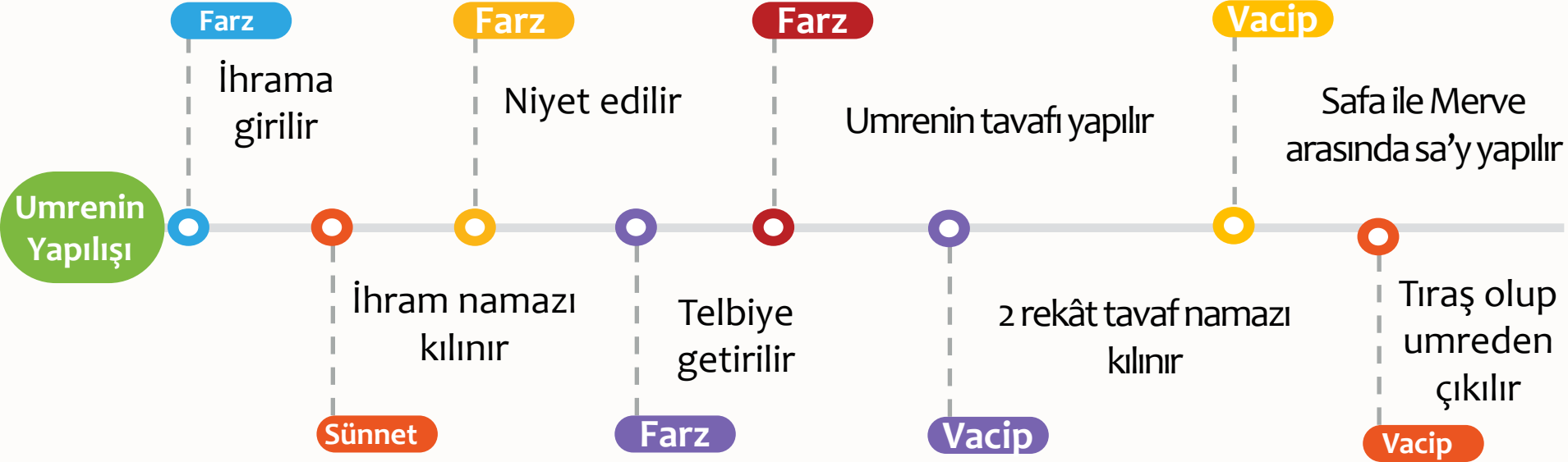
Umre ve haccin ayrı ayrı yapılmasıdır. Umreden sonra ihramdan çıkılır. Daha sonra ikinci kez ihrama girilerek hac yapılır.

Haccın Yapılışı

Hanefi Mezhebine Göre Haccın Farzları

İhrama girmek (şart)

Arafatta vakfe yapmak
(rükun)

Tavafı yapmak (rükun)

Şafi Mezhebine Göre Haccın Farzları

Niyet ile ihrama girmek

Arafat'ta vakfe yapmak

Kâbe'yi tavaf etmek

Sa'y yapmak ve tıraş olmak

Rükunlar arasında tertibe riayet etmek

Kurban ibadetinin toplumsal faydaları nelerdir?

5. Kurban

5.1. Kurbanın Vücubiyeti ve Önemi

- Sözlükte kurban kelimesi; yaklaşmak, Allah'a (c.c.) yakınlaşmaya vesile olan şey anlamına gelir.
- Fıkıh ıstılahındaki anlamı ise Yüce Allah'ın rızasını kazanmak ve ona olan bağlılığımızı ifade etmek üzere Kurban Bayramı günlerinde ibadet niyeti ile belirli hayvanları keserek yapılan ibadettir.

- Kurbanın kesilmesi, Cenab-ı Hakk'ın emridir. Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

﴿ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ط ﴾

«... Rabbin için namaz kıl ve kurban kes.»

(Kevser suresi, 3. ayet.)

- Kurban, bizi Allah'a yaklaştırır ve O'nun yüce katındaki değerimizi artırır.
- Kurban kesen kişi Hz. İbrahim (a.s.) ve Hz. İsmail (a.s.) gibi Allah'ın (c.c.) emirlerine uymaya her an hazır olduğunu sembolik olarak göstermiş olur.
- Yüce Rabbimiz tıpkı Hz. İbrahim'i (a.s.) imtihanında başarılı olduğu için ödüllendirdiği gibi bizi de Kurban emrini yerine getirdiğimiz için ahirette ödüllendirecektir.

Kurban İbadetinin Bireye ve Topluma Kazandırdıkları

Kulu Allah'a yaklaştırır ve O'nun yüce katındaki değerini artırır.

Allah'ın (c.c.) verdiği nimetleri başkalarıyla paylaşma alışkanlığı kazandırır.

İnsanlar arasında kıskançlık, haset, kibirlenme gibi sosyal-ahlaki problemleri ortadan kaldırır.

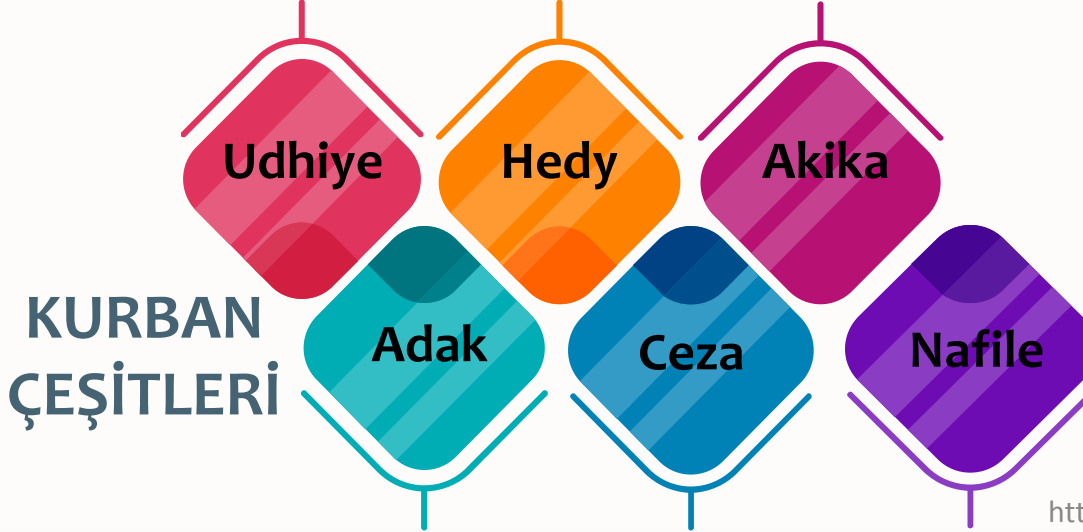
Zengin ve fakir arasında köprü kurar.

Kurbanın dağıtılması veya bağışlanması sonucu toplumda fakirlik azalır.

Toplumda sevgi, dayanışma ve yardımlaşmayı kuvvetlendirir.

5.2. Kurbanla İlgili Hükümler

- Allah'a (c.c.) yaklaşmak için kesilen farklı kurbanlar vardır.
- Bunların kesilme sebebi, hükümleri ve etlerinin kesen tarafından yenilip yenilmemesi yönüyle bir takım farklı hükümleri vardır.

Udhiye

- Kurban Bayramı günlerinde kesilen kurbanı denir.
- Şartlarını taşıyan kişi için bu kurbanı kesmek vaciptir.
- Kesen kişi ve yakınları bu kurbanın etini yiyebilir.

Adak

- Bir kimsenin bir işinin olması durumunda kurban kesmeyi adaması şeklinde olur.
- Bu kurban vaciptir.
- Adakta bulunan kimse ve bakmakla yükümlü olduğu kimseler adak kurbanının etinden yiyemezler.

Hedy

- Temettu ve Kıran haccı yapanların kesmeleri vacip olan kurbandır.
- Temettu ve kırân hedyleri ile nâfile olarak kesilen hedy kurbanı etinden kesen dahil zengin ve fakir herkes yiyebilir.

- Hac esnasında kurban kesmeyi gerektiren bir davranışta bulunanların kesmesi gereken kurban olup vaciptir.
- Etini kendisi ve yakınları yiyemez.

Akika

- Çocuđu olan kimsenin Allah'a şükür amacıyla kurban kesmesidir.
- Bu kurban sünnet olup kesen kişinin kendisi ve ailesi bu kurbanın etini yiyebilir.

Nafile

- Herhangi bir vakitte Allah'ın (c.c.) rızası için kesilen kurbandır.
- Bu müstehap olup kurbanın etini kesen kişi ve yakınları yiyebilir.

Kurban kesmekle yükümlü olmanın şartları;

- Müslüman olmak
- Akıllı ve buluğ çağına ermiş olmak.
- Zengin olmak: Kurban kesebilecek mali güce sahip olmaktır.
- Mukim olmak (seferî olmamak).

- Kurban olarak kesilebilecek hayvanlar Kur'an-ı Kerim'de “behime” kavramıyla ifade edilir. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır:
- **“...Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği behimetü'l en'âm (denilen hayvanları) belirli günlerde kurban ederken Allah'ın adını ansınlar. Bu hayvanların etinden hem kendiniz yiyiniz, hem de sıkıntı içinde bulunan yoksullara yediriniz.”**

(Hac suresi, 28. ayet.)

Kurban olarak kesilebilecek hayvanlar, yaşları ve kaç kişinin kesebileceği

**Koyun
Keçi**

1 kişi

En az 1
yaşında

**Sığır
Manda**

1-7 kişi

En az 2
yaşında

Deve

1-7 kişi

En az 5
yaşında

Dikkat Edelim

Kurban, Kurban Bayramı'nın birinci, ikinci ve üçüncü günlerinde kesilebilir.

Biliyor Musunuz?

- Kurbanın insanlık hayatındaki kutsal yolculuğu Âdem (a.s.) ile başlar.
- Hz. Âdem'in (a.s.) iki oğlu Hâbil ve Kâbil, Allah'a (c.c.) bağlılıklarını ifade etmek üzere kurban takdim ederler.
- Hâbil, Kurban için mallarının arasından en iyi ve gösterişli olanı seçerken Kâbil ise isteksiz bir şekilde en kötü olanı seçer.
- Bunun üzerine Allah Teâlâ, Hâbil'in gönül rızasıyla Allah'ın rızasını kazanmak için kestiği kurbanını kabul eder.

- Arefe ve Kurban Bayramı günlerine **teşrik günleri** denilir.
- Bu günlerde farz namazlardan sonra **teşrik tekbiri** getirilir.
- Teşrik tekbirleri, Zilhiccenin dokuzuncu günü olan arefe gününde, sabah namazında başlayarak bayramın dördüncü gününün ikindi namazına kadar **yirmi üç vakit**, farz namazlarını bitirince bir defa söylenir.

- Kurban olarak kesilecek hayvan sol yanı üzerine boğazı kibleye gelecek şekilde yatırılır, gözü bir bez ile örtülür, teşrik tekbirleri okunduktan sonra **“Bismillahi Allahu Ekber”** denilerek kesilir.
- Kişinin, kurbanlık hayvanı bizzat kendisinin alması ve kesmesi zorunlu değildir.
- Dolayısıyla bizzat mükellef tarafından yapılabileceği gibi bir başkasına vekâlet vermek suretiyle de kurban kesilebilir.

Gazi ve
şehit ne
demektir?

6. Cihat

- Cihat kelimesi sözlükte; çaba sarf etmek, gayret göstermek, zahmet çekmek anlamlarına gelir.
- Terim olarak ise ilahi mesajı insanlara duyurmak; cahilliğe, nefse ve şeytana karşı mücadele etmektir.
- Allah (c.c.) yolunda canla, malla, sözle, fiil ile mücadele etmeyi kapsamaktadır.
- Bu manasıyla cihat; hem ekonomik, hem kültürlerarası hem de silahla yapılan mücadeleyi içermektedir.

- Bilinen anlamıyla cihat, Allah (c.c.) yolunda savaşmayı ifade etmektedir. Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmaktadır:

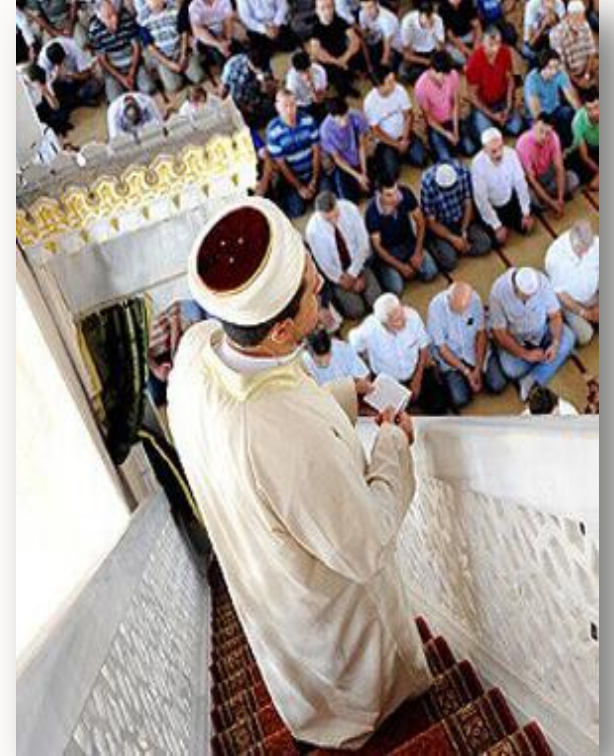
“Yoksa siz, Allah içinizden cihat edenleri ve sabırlıları belli etmeden cennete gireceğinizi mi sandınız!”

(Âl-i İmrân suresi, 142. ayet.)

- İslam dini Müslümanlara güç ve imkânları ölçüsünde dinin esaslarını insanlara ulaştırma sorumluluğu yüklemektedir. Bu sorumluluk **emr-i bil maruf nehy-i anil münker** kavramı ile ifade edilmektedir.
- Müslüman olmayanlara İslam'ı tanıtarak onları Müslüman olmaya veya Müslüman oldukları halde günah işleyenleri doğru olana çağırmaya **davet** denir.
- Bu amaçla yapılan dinî çalışmalara da **irşad** denilmektedir.

Biliyor Musunuz?

- Cihat, genel seferberlik ilan edilmediği sürece **farz-ı kifâye**dir.
- Ülkenin işgal altında olması sebebiyle seferberlik kararı alınması durumunda cihat **farz-ı ayn** olur ve herkes gücü ölçüsünde elinden geleni yapmakla sorumludur.

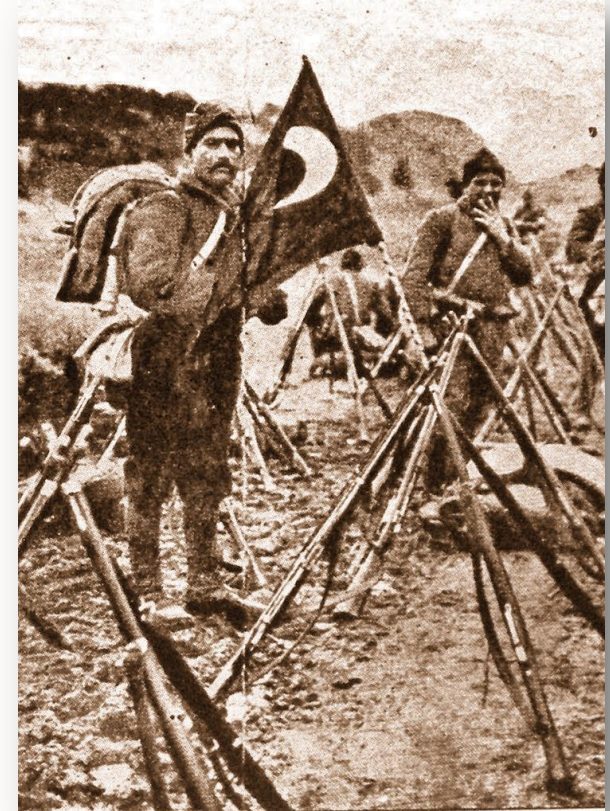
- Silahlı cihat, devletin yapması gereken bir mücadele yöntemidir.
- Cihat adı altında şiddet içerikli eylemlerin en sakıncalı yönü İslam'a uymayan pek çok şeyin din adına yapılmasıdır.
- Terör gruplarının, İslami söylemleri kullanması Müslümanları kendi kavramlarını kullanmaktan uzaklaştırmamalıdır.
- Günümüzde bazı İslam ülkelerindeki karmaşanın ana sebebi, cihat kavramını istismar edenlerin davranışlarıdır.

6.1. Cihatla İlgili Temel Kavram ve Hükümler

- Allah (c.c.) yolunda savaşmayı ifade etmek üzere cihat kavramının yanında gaza ve fetih kavramları da kullanılmıştır.
- Gaza, din için yapılan savaş anlamında kullanılırken; Fetih, ülke ve şehirleri ilahi kelimetullah amacıyla İslamiyet'e açma anlamında kullanılmıştır.
- Fıkıh kitaplarında savaş ahkâmı genellikle **siyer** ve **megâzî** başlığı altında ele alınmıştır.

Savaşı Meşru Kılan Sebepler

Savunma amaçlı savaş

Ülkenin saldırıya uğrayıp zarurât-ı diniyeden olan din, can, mal, nesil ve aklın korunması amacıyla savaş yapılması fakihlerin ittifakı ile meşrudur.

Uluslararası güvenlik amaçlı savaş

Bazı ülke ve grupların bir bölge veya tüm dünyayı tehdit eden faaliyetleri karşısında savaş meşru olur.

Devlete karşı silahlı ayaklanma (Bağy)

Bağy suçunu işleyenlere karşı savaş yöntemi dâhil olmak üzere gerekli tüm tedbirleri almak devletin hakkıdır.

İslam'ın tebliğ edilmesine engel olanlarla savaş

Müslümanların dinlerini yaşamalarına ve tebliğ etmelerine engel olanlara karşı Müslüman devletler muhtelif yöntemlerle mücadele edebilirler.

Biliyor Musunuz?

İrtidat fıkhi bir terim olarak, bir Müslümanın İslam dininden çıkmasını ifade eder. Bu kişiye **mürted** denilir. Fakihler dininden dönüp düşman safına geçen, İslam dinine zarar verebilmek için fırsat kollayan mürtedler ile savaş yapılabileceğini kabul etmişlerdir.

İşkence
yapmak.

Savaşa
katılmayanlara
saldırmak.

**Savaşta
yapılması
yasak olan
davranışlar**

Tabiat
varlıklarına ve
hayvanlara
zarar vermek.

Kişilerin dini
özgürlüklerini
kısıtlamak.

6.2. Mekki ve Medeni Ayetlerde Cihat

- Peygamberimiz İslam'a açıktan davet emrini aldıktan sonra, hac için Mekke'ye gelenlerle irtibata geçerek İslam'ın Mekke dışında duyulmasını sağlamıştır.
- Mekki surelerde cihat; kişinin "... inancını yaşamak uğruna gösterdiği samimi çabayı, tüm zorluklara rağmen vahyi tebliğ edip insanlara ulaştırmayı ifade etmektedir.
- Medine döneminde nazil olan ayetlerde cihat; düşmanlık gösteren kâfirlere karşı çok çetin bir mücadele içinde olmanın gerekliliğini ifade etmektedir.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Namazın içindeki ve dışındaki şartları açıklayınız
2. Zekat ve sadakanın toplumsal faydalarına örnek veriniz?
3. İbadetleri, hükümleri (farz, sünnet, vacip) yönünden açıklayınız.
4. İtikaf nedir? Nasıl yapılır?
5. Orucu bozan durumlara örnek veriniz.

Cevaplayalım

1. “... Allahım! Muhammed'e Vesîle'yi, yüksek derece ve fazileti ver. Onu, kendisine vaadettiğin Makâm-ı Mahmûd'a ulaştır, Muhakkak ki sen vaadinden dönmezsin.”

Yukarıdaki dua hangi ibadetten sonra yapılmaktadır?

- A) Sünnet namaza başlamadan önce
- B) Sünnet namazı bitirdikten sonra
- C) Hadis kitapları okurken
- D) Ezan okunması bittiğinde
- E) Oruca niyetlendiğinde

2. Aşağıda verilen abdestin sünnetlerinden hangisi Şafi mezhebine göre farzdır?

- A) Abdest almaya niyet etmek
- B) Abdeste euzubesmele ile başlamak
- C) Başın tamamını mest etmek
- D) Elleri üç defa yıkamak
- E) Yüzü ve ayakları üç defa yıkamak

3. "Zekât, bazı kimselere ve yerlere verilemez."

Buna göre aşağıdakilerden hangisine zekât vermemiz mümkün olabilir?

- A) Torun
- B) Anne-Baba
- C) Gayri Müslim
- D) Teyze
- E) Oğul-Kız

4. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Din için yapılan savařlara gaza denir.
- B) Adak kurbanın etinden sahibi ve ev halkı yiyemez.
- C) Devlete karşı silahlı ayaklanma ve isyan suçuna bağy denir.
- D) Hac ve umre yapanların bazı davranışları kendilerine yasak etmelerine ihrama girmek denir.
- E) Yalnız hac niyetiyle ihrama girip umre yapmadan tamamlanan hacca kıran haccı denir.

5. Haccın kavramlarından biri olan vakfe nerelerde yapılır?

- A) Arafat ve Mina
- B) Mina ve Müzdelife
- C) Safa ve Merve
- D) Müzdelife ve Arafat
- E) Arafat ve Mescidi Haram

Hazırlayanlar

Furkan ÖZÜDOĞRU, Hatice Büşra PAKSOY, Elif Emine DİRLİK

Redaksiyon

Suna AKKURT

Tasarım ve Düzenleme

Hanife KOYUTÜRK